

Dit onderzoek meet voorkeuren van Nederlanders over het coronabeleid van de overheid op basis van een random getrokken steekproef van 1.642 Nederlanders. Het hoofddoel van dit onderzoek is om voorkeuren van Nederlanders over vaccinatiebeleid te meten via een keuze-experiment. Deze resultaten worden voor de kerst gerapporteerd. Nu rapporteren wij al een aantal eerste resultaten.

### 1) Weinig draagvlak voor verscherping van coronaregels voor kerst (behalve onder jongeren)

Het vieren van kerst met de familie zou kunnen leiden tot een toename van het aantal corona besmettingen en misschien zelfs tot het begin van een derde coronagolf. Daarom is door een aantal experts voorgesteld om de kerstvakantie met een week te verlengen, maar er zijn ook experts (waaronder **5.1.2e**) die juist voorstellen om voor de kerstvakantie de maatregelen aan te scherpen, waardoor we na deze aanscherping (ook tijdens de kerst) de maatregelen sneller kunnen versoepelen. We hebben de deelnemers aan ons onderzoek de volgende vraag gesteld om te kijken wat de gemiddelde Nederlander van dit laatste idee vindt.

*Het kabinet neemt binnenkort een beslissing over eventuele versoepeling van de coronamaatregelen rond kerst. Het advies om thuis niet meer dan drie gasten te ontvangen, zoals dat nu geldt, zal voor de kerstdagen misschien uitgebreid worden naar niet meer dan zes gasten. Een nadeel van deze versoepeling is dat het aantal besmettingen weer zal toenemen. Experts hebben de gevolgen hiervan voor het aantal besmettingen bekeken en stellen drie mogelijkheden voor om een derde golf besmettingen te voorkomen. Naar welke mogelijkheid gaat uw voorkeur uit?*

- A) De huidige coronamaatregelen blijven voor iedereen nog tot eind februari van kracht. Geen versoepeling van de coronamaatregelen rond kerst.
- B) De huidige coronamaatregelen blijven voor iedereen nog tot eind februari van kracht. Mensen die kerst met meer dan drie gasten willen vieren, gaan allemaal van 15 tot 25 december **vrijwillig** in thuisquarantaine.
- C) Iedereen in Nederland gaat van 15 tot 25 december **verplicht** in thuisquarantaine. Het aantal gasten met kerst wordt uitgebreid naar niet meer dan zes en vanaf begin januari kunnen de huidige coronamaatregelen verder versoepeld worden.
- D) Het maakt mij niet uit wat de maatregelen zijn, ik ga mij er niet aan houden.

We zien dat er niet zoveel draagvlak is om de coronaregels voor de kerst verder aan te scherpen (waardoor tijdens en na de kerst de regels verder/sneller kunnen worden versoepeld). Slechts 37% van de deelnemers vindt het een goed idee om tussen 15 en 25 december verplicht of vrijwillig in thuisquarantaine te gaan. We zien dat de leeftijdsgroep 18-34 jaar hele andere voorkeuren heeft dan oudere Nederlanders. Meer dan de helft van de jongeren ziet thuisquarantaine tussen 15 en 25 december zitten als dit daarna leidt tot meer vrijheden.

|   | Totaal | Leeftijd 18-24 | Leeftijd 25-34 |
|---|--------|----------------|----------------|
| Huidige maatregelen tot februari                        | 55%    | 25%            | 40%            |
| Vrijwillig in thuisquarantaine tussen 15 en 25 december | 24%    | 37%            | 36%            |
| Verplicht in thuisquarantaine tussen 15 en 25 december  | 13%    | 23%            | 17%            |
| Ik ga mij toch niet aan de maatregelen houden           | 8%     | 15%            | 7%             |

8% van de Nederlanders zegt dat het ze niet uitmaakt wat de regels voor en tijdens de kerst zullen zijn, omdat zij toch niet van plan zijn om zich aan de regels te houden. Nederland telt 13.3 miljoen volwassenen en dus kunnen we concluderen dat ongeveer 1 miljoen Nederlanders van plan zijn om zich rond de kerst niet aan de regels te houden.

**2) De meeste Nederlanders vinden dat de maatregelen die nu gelden nog lang zijn vol te houden (jongeren wederom de uitzondering)**

De meerderheid van de deelnemers aan het onderzoek vindt dat de coronamaatregelen die nu gelden nog lang vol te houden zijn. 51% geeft aan dat de maatregelen mentaal gezien nog minimaal 6 maanden vol te houden zijn. Jongeren zijn wederom de uitzondering. Slechts 34% van de deelnemers aan dit onderzoek tussen de 18 en 24 jaar vindt dat de maatregelen mentaal gezien nog langer dan 6 maanden zijn uit te houden.

| Indien de maatregelen van de overheid om het coronavirus in te dammen blijven zoals ze nu zijn, met alle beperkingen die op dit moment gelden, hoelang denkt u de situatie <b>mentaal</b> nog vol te kunnen houden? |        |                |                |
|---|--------|----------------|----------------|
|   | Totaal | Leeftijd 18-24 | Leeftijd 25-34 |
| Minder dan een week   | 2%     | 3%             | 2%             |
| Meer dan een week, maar minder dan een maand  | 6%     | 11%            | 10%            |
| Meer dan een maand, maar minder dan drie maanden  | 17%    | 31%            | 20%            |
| Meer dan drie maanden, maar minder dan zes maanden  | 21%    | 21%            | 26%            |
| Meer dan zes maanden, maar minder dan een jaar  | 21%    | 15%            | 19%            |
| Meer dan een jaar   | 33%    | 19%            | 23%            |

Het percentage Nederlanders dat aangeeft dat de coronamaatregelen die nu gelden financieel nog lang vol te houden zijn is nog groter. 72% van de deelnemers ervaart dat de maatregelen financieel gezien nog meer dan 6 maanden vol te houden zijn. Ook hier liggen de percentages bij jongeren een stuk lager. Aan dit onderzoek deden 60 Nederlanders mee die werkzaam zijn in de Horeca. De steekproef is niet getrokken met als doel om een representatief beeld te geven van voorkeuren van werknemers in de Horeca, dus we weten niet of deze 60 mensen representatief zijn voor de Horeca medewerkers in Nederland, maar het valt op dat al deze 60 mensen denken dat ze financieel gezien nog minimaal zes maanden op de been blijven.

| Indien de maatregelen van de overheid om het coronavirus in te dammen blijven zoals ze nu zijn, met alle beperkingen die op dit moment gelden, hoelang denkt u de situatie <b>financieel</b> nog vol te kunnen houden? |        |                |                |                 |
|--|--------|----------------|----------------|-----------------|
|  | Totaal | Leeftijd 18-24 | Leeftijd 25-34 | Horeca (N = 60) |
| Minder dan een week  | 2%     | 4%             | 2%             | 0%              |
| Meer dan een week, maar minder dan een maand   | 4%     | 9%             | 7%             | 0%              |
| Meer dan een maand, maar minder dan drie maanden   | 11%    | 22%            | 20%            | 0%              |
| Meer dan drie maanden, maar minder dan zes maanden   | 12%    | 13%            | 19%            | 0%              |
| Meer dan zes maanden, maar minder dan een jaar   | 11%    | 13%            | 9%             | 67%             |
| Meer dan een jaar  | 60%    | 39%            | 43%            | 33%             |

**3) De meeste Nederlanders vinden de reactie van de overheid op de uitbraak van COVID-19 passend. De groep Nederlanders die de reactie van de overheid onvoldoende vindt is groter dan de groep die de reactie overdreven vindt**

We hebben aan de deelnemers van het onderzoek gevraagd wat zij vinden van de reactie van de overheid tot nu toe op de uitbraak van het coronavirus. Het valt op dat bijna 50% de reactie tot nu toe passend vindt. 34% vindt de reactie tot nu toe onvoldoende en 16% vindt de reactie tot nu toe overdreven. De groep Nederlanders die de reactie van de overheid tot nu toe onvoldoende vindt is dus twee keer zo groot als de groep die de reactie overdreven vindt. Er zijn wel verschillen te vinden tussen leeftijdsgroepen. Ouderen vinden de overheidsreactie vaker passend. Jongeren vinden de reactie vaker overdreven. De groep die de overheidsmaatregelen onvoldoende vindt is bij alle leeftijdsgroepen tussen de 30% en 38% groot.

| Wat vindt u van de reactie van de overheid tot nu toe op de uitbraak van het coronavirus in Nederland? | Wat is uw leeftijd? |              |              |              |              |              |                  | Totaal |
|--|---------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|------------------|--------|
|  | 18 – 24 jaar        | 25 – 34 jaar | 35 – 44 jaar | 45 – 54 jaar | 55 – 64 jaar | 65 – 74 jaar | 75 jaar en ouder |        |
| Heel erg overdreven  | 12%                 | 7%           | 7%           | 6%           | 5%           | 4%           | 1%               | 6%     |
| Enigszins overdreven   | 14%                 | 17%          | 11%          | 9%           | 9%           | 10%          | 8%               | 11%    |
| Passend  | 38%                 | 46%          | 45%          | 54%          | 48%          | 51%          | 57%              | 49%    |
| Enigszins onvoldoende  | 27%                 | 24%          | 30%          | 23%          | 32%          | 29%          | 28%              | 28%    |
| Heel erg onvoldoende   | 9%                  | 6%           | 7%           | 8%           | 6%           | 6%           | 6%               | 6%     |

**4) Vaccinatiebereidheid weer op het niveau van juni**

De vaccinatiebereidheid is gestegen ten opzichte van de vorige meting van I&O Research in november en ligt nu ongeveer op hetzelfde niveau als I&O had gemeten in juni. 71% van de deelnemers aan dit onderzoek geeft aan het vaccin 'zeker wel' of 'waarschijnlijk wel' te nemen. In november was dit nog 59% in het I&O onderzoek. In juni gaf 73% aan 'zeker wel' of 'waarschijnlijk wel' het vaccin te nemen. De gestegen vaccinatiebereidheid komt mogelijk door het continue positieve nieuws over de vaccins.

| Stel dat het COVID-19 vaccin begin 2021 wordt goedgekeurd door gezondheidsautoriteiten omdat de tests laten zien dat het vaccin effectief en veilig is. Zou u dit vaccin nemen wanneer u een oproep krijgt? |                          |              |          |
|---|--------------------------|--------------|----------|
|   | Dit onderzoek (december) | I&O November | I&O juni |
| Zeker wel   | 44%                      | 29%          | 43%      |
| Waarschijnlijk wel  | 27%                      | 30%          | 30%      |
| Waarschijnlijk niet   | 9%                       | 12%          | 8%       |
| Zeker niet  | 9%                       | 11%          | 7%       |
| Ik weet het niet  | 11%                      | 17%          | 13%      |

De vaccinatiebereidheid ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen. Relatief veel vrouwen twifelen of zij het vaccin zullen nemen. Dit resultaat komt overeen met de resultaten van het onderzoek dat vorige maand door hetzelfde onderzoeksteam (onderzoekers van TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit Maastricht, Roskilde University en het RIVM) is uitgevoerd.

| Zou u het vaccin nemen wanneer u een oproep krijgt? | Wat is uw geslacht? |       | Totaal |
|---|---------------------|-------|--------|
|   | Man                 | Vrouw |        |
| Zeker wel   | 52%                 | 36%   | 44%    |
| Waarschijnlijk wel                                  | 26%                 | 28%   | 27%    |
| Waarschijnlijk niet                                 | 8%                  | 11%   | 9%     |
| Zeker niet  | 8%                  | 11%   | 9%     |
| Ik weet het niet                                    | 6%                  | 14%   | 11%    |

De vaccinatiebereidheid ligt hoger bij ouderen dan bij jongeren. Dit resultaat komt overeen met de resultaten van het onderzoek dat vorige maand door hetzelfde onderzoeksteam (onderzoekers van TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit Maastricht, Roskilde University en het RIVM) is uitgevoerd. Ook zien we wederom een relatief grote groep die het vaccin zeker niet wil nemen bij de leeftijdsgroep 35-44 jaar.

#### **Kruistabel vragen 6 (bereidheid zelf nemen vaccin) en 8 (leeftijd)**

| Zou u het vaccin nemen wanneer u een oproep krijgt? | Wat is uw leeftijd? |              |              |              |              |              |                  | Totaal         |
|---|---------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|------------------|----------------|
|   | 18 – 24 jaar        | 25 – 34 jaar | 35 – 44 jaar | 45 – 54 jaar | 55 – 64 jaar | 65 – 74 jaar | 75 jaar en ouder |                |
| Zeker wel   | 29%                 | 26%          | 33%          | 38%          | 46%          | 61%          | 69%              | 650<br>(43,7%) |
| Waarschijnlijk wel                                  | 33%                 | 35%          | 33%          | 25%          | 24%          | 22%          | 22%              | 402<br>(27%)   |
| Waarschijnlijk niet                                 | 12%                 | 14%          | 10%          | 11%          | 9%           | 6%           | 5%               | 141<br>(9,5%)  |
| Zeker niet  | 14%                 | 8%           | 17%          | 11%          | 8%           | 6%           | 3%               | 136<br>(9,1%)  |
| Ik weet het niet                                    | 12%                 | 17%          | 7%           | 15%          | 13%          | 5%           | 1%               | 159<br>(10,7%) |